

Ponedeljek

Neodvisno glasilo
javnega mnenja
Izhaja vsak ponedeljek

Izdaja in urejuje: Milan Plut.

Uredništvo in upravništvo: Cesta na Rožnik št. 5, tel. 543.

3. št.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1921.

Leto I.

Največji škodljivec slovenskega naroda, sramota bele Ljubljane, glavni krivec vojne, največji bankokrad in koruptnež, krivec sedanjega stanja Ljubljane

je klerikalec.

Kdor njega voli, je izdajalec Ljubljane. „Avtonomija“ je firma za šušteršičevo gospodarstvo.

Narodni socijalci so vredni pajdaši klerikalne zalege. Njihova korupcija smrdi do neba. Ta „čista“ strzka se je oblatila že pri svojem postanku. Najprej je živel iz blagaja naprednjakov, sedaj iz porabljenega tujega in begunskega denarja. Ogrin in Pesek sta znamenji klerikalno-narodnosocijalnega bankokradstva in korupcija.

Glavnim sovražnikom bele Ljubljane smemo očitati nepoštenost. Tega očitka oni nimajo proti dosedanji občinski upravi.

Mi gremo v volilni boj za samoupravo velike Ljubljane, za poštenost politično in gospodarsko, za veliko napredno in demokratiško Jugoslavijo.

Kroglijco v prvo škatljo!

**Kdor ostane doma, podpira bankokrade in korupcijo!
Kdor hoče na magistratu poštene in dobre gospodarje,**

bo volil demokrate.

Nečuvveno lahkomišno gospodarstvo s tujim zaupanim denarjem.

VLOGE SREDNJEGA STANU IN BEGUNCEV PORABLJENE ZA
LASTNE TRGOVSKE IN POLITIČNE SPEKULACIJE.

GLAVNI KRIVEC — TAJI!

PODATKI IZ REVIZIJSKEGA POROČILA.

BANKA, — POMAGA!

Vsled odloka deželne kot trgovske sodnije z dne 1. marca 1921, Firm. 860, zadr. VI 675/8 je izvršil revizor obvezno revizijo „Jugoslovanskega kreditnega zavoda“ in njenih dveh podružnic v Murski Soboti in Dolenji Lendavi. Ta posel je opravil v Ljubljani v dneh 29., 30. in 31. marca, 1. in 2. aprila; v Murski Soboti dne 5. in 6. aprila; v Dol. Lendavi 7. in 8. aprila 1921. Revizijsko poročilo obsega 23 s strojem tesno popisanih strani in je jako objektivno in strokovno sestavljeno. Njegova uradna številka na deželni kot trgovski sodnji v Ljubljani je R. zadr. VI. 175/13.

Iz poročila je posneti nabroj slučajev, da so se krediti dovoljevali brez kritja, ali le z nezadostnim kritjem; cela vrsta težkih neodgovornih lahkomišelnosti, pomanjkljive vknjižbe, napačne vknjižbe, nedopustni posli, pasiva zabeležena med aktivni; razpolaganje z denarjem brez seje, ali za veliko večje vsote, nego dovoljeno; verzijski posli s čevlji, jajci, tobakom, tujo valuto; finansiranje pasivnih podjetij, zastavljanje premoženja raznim upnikom in slične mahinacije in manipulacije. Cela vrsta pregreškov proti združnemu zakonu. Cela vrsta dokumentov manjka. Kredit nečlanoma itd. itd. Revizijsko poročilo n. pr. pravi na strani 5.: »Ugotovil sem, da so deležni najvišjih kreditov ravno nekateri člani načelstva, kateri krediti niso zavarovani na način, kot ga mora narekovati previdnost pri oskrbovanju zadrugi zaupanih novcev.»

Ljubljanska centrala zavoda je dala n. pr. sledeča posojila: Pesku za tiskarno in stroje do 31. marca 1921. dva milijona 136.703 K 39 vin. Stroje je zastavil do fakturne vrednosti! (Že v tej zastavi je zloraba, ker se dajo stroji zastaviti kvečjemu do polovice vrednosti). — Trgovska firma v Zagrebu je dobila na menico brez porošča in kritja za novo leto 174.800 K. Član nadzorstva je brez varstva in sejnega sklepa dobil 101.050 K. O premoženju garantov ni podatkov! Drugje vržen ven za potne stroške. Za Ju-

goslavijo» je dobil narodnosocijalni steber in kandidat dovoljen kredit 200.00 K, proti zastavi založbe, Zvezne tiskarne in dohodkov lista. Brez dovoljenja je prekoračil ta kredit in si vzel vsega skupaj en milijon 92.185 kron 28 vin., za premogovnik v Ključarevcih si je dovolil 300.000 K, po višal na 600.000 K in vzel 567.368 K 85 vin. Brez zavarovanja je nek drug dolžnik dobil 67.014 K. V Murski Soboti brez porošča 200.000 K. Nekemu Z. brez kritja 76.000 K, za plačilo papirja, ki služi v kritje druge terjatve. Takšnih pogreškov je cela vrsta, investicije brez kritja, — poročilo koncem dolgega naštevanja pravi, da je v splošnem pri podružnicah poslovanje bolj v redu, pri centrali pa da ni razpoložljivih denarnih sredstev, nad 90 odstotkov hranilnih vlog in izposojil zadruga so investirana za nedogleden čas, celotna izterljivost danih kreditov dokaj dvomljiva, zadruga nedostatkov v zakonitem roku ne bo mogla odpraviti, zato odstopa revizor to poročilo sodniji!

Poročilo je bilo na sodnji vloženo 21. aprila 1921. Zato tudi ni bilo prej nikomur mogoče vedeti za njegovo vsebino. S tem je dan odgovor na večerajšnje Peskovo vprašanje na shodu v Mestnem domu, zakaj se ni še porej objavilo, kaj ta mož vse zna.

Stvar pa še ni končana. Pesek je civilno in kazensko odgovoren za svoje lahkomišno in nepravilno gospodarstvo z denarjem, zaupanim njegovi zadrugi. On sam ima nekaj premoženja, toda vse to je zastavljeno. Od »Slovenske banke« si je izposodil pred nekaj dnevi dva milijona kron, tudi drugim denarnim zavodom dolguje, financiranje visokopasivnega lista, voline borbe, plakatov itd. požira vsote!

Tudi je izgubil v zadnjem času okrog 1 milijon vlog. Stanje tega političnega hazarderja je obupno, škoda, ki preti zlasti manjšim vlagateljem, ogromna, deloma vsled verjetnih neizogibnih izgub, deloma vsled moralne škode našemu narodnemu gospodarstvu. Vkljub temu je še zadnji hip pričel brkljati po Celju in Mariboru in tudi vabiti lahkoverniče, naj mu zapajajo prihranke, češ, to bo za gospodarsko osamosvojitve narodnih socijalcev!

Mož se drzne trditi, da je vse to laž. To trdi v kljub temu, da ima revizorjevo poročilo sam v rokah!

Kakšne so politične posledice nečuvvenega razkritja? NSS. že pričenjajo govoriti: Drugo je stranka, drugo je moč. Tako? Vsak stranka je odgovorna za svoje voditelje, samo NSS ne za Peska? Dasiravno jej le no izdaja vse plakate in liste in dnevnik, ustanavlja njene gospodarske zavode in kandidira ž njimi! Sploh so tam eden drugega vredni. Kdo so razni Juvani, Kozinci itd., to Ljubljana ve. Vsa svoja mesta so dobili po protekciji, vedno so živeli od drugih. Sedaj hočejo živeti od mesta. Pesek je že povedal večeraj v Mestnem domu, da bi se milijoni Mestne hranilnice morali porazdeliti za podpore. Ogrin je tudi dober upravitelj, bil bi podjetnemu mestnemu očetu Pesku prav prijeten družabnik v občinskem svetu, Juvan bi mu pa pisal članke v »Jugoslavijo«. Klerikalci in narodni socijalisti pravijo, da so proletarci, druge napadajo z bankokrati. Drznim bankokratom samo en odgovor: Kakor dolgo je napredna večina gospodarila v Ljubljani, nikdar se ji ni mogla očitati nepoštenost. Vse drugo, samo nepoštenost ne! Pošto-

nost je pa prvi pogoj za javno upravo. Ogrin in Pesek se nam priporočata brez nje. Slabo znamenje za novo veliko Ljubljano. Volite jutri, kogar hočete, če ne demokratov, pa komuniste ali socijaldemokrate, kdor voli Ogrin in Peska, SLS. in NSS., voli najnesramnejšo korupcijo in podpira takšno postopanje, kakor sta ga uvedla Ogrin pri demobilizaciji in Pesek v svojem zavodu, oba pa v svojih strankah.

Z gospodarsko stranjo Peskove afe-re se bo pa bavilo sodišče in državno pravdnništvo.

Z gospodarsko stranjo Peskove afe-re se bo pa bavilo sodišče in državno pravdnništvo.

Z gospodarsko stranjo Peskove afe-re se bo pa bavilo sodišče in državno pravdnništvo.

Kimna Ne Se Se.

* (Uglasil zbor »Bratstva«. Založila »Zvezna tiskarna« v likvidaciji).

Stoji, stoji Ljubljanca,
Ljubljanca skumrana,
v njej je pa ena banka,
oj banka spufana.

Pesk, Vencajz, Kocmur, Ogrin
nas dvigajo iz razvalin.
Vsak svojo ima stranko,
vsak ima svojo banko.

Ogrinova lepo stoji,
Kocmurjevi še sile ni,
Vencajz ima svojo v Moskvi,
Peska na poševni ploskvi.

Oj srečna Jugoslavija,
ki v njej cvete korupcija,
povsod gre njena slava,
«Ta plava je ta prava».

Klerikalci in uradništvo.

Splošno je znano, da se naši klerikalci odlikujejo po svoji neizmerni korupciji in partizanstvu. Ako se gre za njih stranko, store vse, naj bo pametno ali neumno, dovoljeno ali prepovedano, mogoče ali nemogoče. Imenujejo za uradnike osebe, ki jedva znajo podpisati svoje ime, na mesta, kjer je potrebna povsem druga in strokovna izobrazba. Mojstri so zlasti v izkoriščanju splošnih težkoč, najsi bo to v tem ali onem pogledu.

Poglejmo si predvsem vse oddelke za socialna vprašanja širom naše države, posebno pa invalidske.

V ministrstvu za socialno politiko samem že najdemo kot direktorja prejšnjega urednika »Slovenca«, dr. Ježa. Ako imajo Slovenci to srečo, da smejo tudi v tem oddelku delati, morajo seveda pokazati posebno politično legitimacijo. Zato pa vlada v tem oddelku tudi »vzoren« red in točnost. Vsak dan se ponavljajo slučajji, da se pošilja stranke po celem Beogradu od Poncija do Pilata, ne da bi prosilec kaj dosegel. Prosilec pride k večjemu v tem oddelku do prepričanja, da jim ta oddelek ali noče, ali pa sploh ne zna pomagati. To izziva »blamažu i samog ministerstva«, kakor se je o priliki neki uradnik tega oddelka izrazil. In baš v današnji dobi je invalidsko vprašanje eno najvažnejših za celo državo in človeško družbo vobče. Koliko se je v tem oziru storilo dobrega in koristnega v drugih državah!

Ali je mogoče našim klerikalcem na tem ležeti, da vzbujajo s tem ravnanjem splošno nezadovoljnost? To bi vendar značilo umetno gojiti boljše vize! Od klerikalizma pa do boljše vize je samo en korak, o tem pričajo dogodki današnjih dni.

Tudi pri nas v Ljubljani je načelnik invalidskega oddelka klerikalec dr. Brečelj. On nikoli poprej ni bil državni uradnik, sedaj pa naenkrat zavzema tako

v slovenščino. 2.) Gospod Johann Topli-cker, bo s svojimi policijskimi psi iskal zarotnike, kot svoje slavne dni. 3.) Pomagal bo revirni nadzornik Dobrovšek, ki je na kolenih prosil Skubla, da ga vzame seboj v Avstrijo, ker ne more služiti pod ušivimi srbskimi šajkačami. 4.) Lovil bo protidržavne elemente revirni nadzornik Finžger, ki je za časa prevrata trgal slovenskim stražnikom raz kape jugoslovanske kokarde in denunciral slovenske stražnike, ki so pozdravljali slovensko... To so čuvarji jugoslovanske ideje v Ljubljani, to so branitelji našega narodnega in državnega edinstva — Mankata samo še Künigl, Skubl in njih drugovi... potem pa nam pride zlati vek...

Zveza bankokradov.

Klerikalci imajo Ogrina, ki je sebe in druge osebno obogatil iz zaloga stvarne demobilizacije. Ogrinova banka je «Gospodarska banka», znana po svojih velekapitalističnih spekulacijah. Ogrin je pravi kandidat za tiste klerikalce, ki imajo na svojih kandidatskih listah defraudante, kakor n. pr. Korbarje, Vehovce in slične. Če «Slovenec» brani Pegana, kako ne bi pripočel Ogrina?

Narodni socialisti imajo polna usta narodnosti in socializma. V resnici? Izposodili so si ogromne zneske v Peskovi banki. Ta vloženi denar je izgubljen. «Jugoslavija», Peskovo narodno socialno glasilo, je vzela brez odobrenja nad en milijon kron vložnega denarja in ga zapravila. List je pasiven. To je njihovo narodno in socialno delo! Na drugem mestu prinašamo kaj več o tem nečudenem škandalu. Korupcija smrdi! Pesek je drzno tajil, dasiravno se lahko o tem na sodnji vsakdo prepriča! Sedaj imajo na programu «Mestno hranilnico». Če je v njej bilo gospodarstvo še tako nerodno, vendar je bilo vedno pošteno. To ni nič za klerikalce in narodne socialiste, oni bi radi občinski denar «socializirali», da se pri tem

obogate in da pomagajo nekaterim pripravimo denar, da bomo polnili žepe spekulantom in z občinskim imet-

Komu pomagajo banke? Ko se je jem pomagali vzdržavati in reševati začelo po mestu govoriti, da gre Pes-uničena strankarska podjetja. Živela kovemu «narodno - socialističnemu» korupcija, živela zveza SLS in NSS! zavodu trda, so ljudje pričeli dvigati svoje prihranke. Pesek je to začutil. Da nasiplje peska v oči, si je izposodil dva milijona kron pri «Slovenski banki», ki je banka veletrgovcev Štupice, Hribarja, Vokača, Legvarta in drugih, in je zastavil za ta denar svojo hišo, tiskarno in list. (V soboto je v listu že branil «Slovensko banko», ki jo je vlada silila, naj zida. To je narodno-socialna skrb za stanovanj!) Peskova tiskarna je sedaj že v drugi zastavljena, enkrat za dvamilijonsko posojilo «Jugoslovanskemu kreditnemu zavodu», enkrat pa «Slovenski banki». Od dobljenih dveh milijonov kron je Pesek že tri četrtine izplačal, sedaj ima več dolga in manj vlog, in kar je ostalo, je deloma imobilizirano, deloma brez kritja! Kako se imenuje takšno postopanje? Zahtevamo varstvo vlagateljev, ki jih je pridobil mož z reklamo «Neposredno pod državnim nadzorstvom». Korupcija! NSS, Pesek in «Slovenska banka!» («Slovenska banka» je po osebah isto, kar je «Impex».)

Sedaj razumemo, zakaj je na shodu v «Mestnem domu» postavila NSS. v svoj občinski program, naj se iz Mestne hranilnice dajejo podpore potreb- nim! Ona je tista potrebica, njen list in njen glavni steber, bivši učitelj, po- tem veletrgovec, časnikar, tiskarnar in bankir ter sedanji kandidat Pesek!

O komunistih vsi vemo, da imajo za agitacijo denarja dovolj. Imajo svojo hišo, izdajali so liste. Odkod? O soci- jal - demokratih vemo: Banka, Naku- povalna zadruga, Blasnikova tiskarna, Oblačilnica. Kdo jim je znosil ta de- nar? Čigavi žulji so se stekali v bla- gajne? Ali ne delavski in malega uradnika ter vseh konzumentov?

Pesek, Ogrin, Kocmur, Vencajz, Fabjančič in cela vrsta drugih, — ti se sedaj ponujajo Ljubljani. Če se jim posreči, lep občinski svet! Mi pa kar

Novomeški okrajni glavar je ponar- edil kandidatsko listo SKS. za žu- žemberško občino! Premestil je nam- reč predstavnika liste na II. volišču za namestnika predstavnika na I. vo- lišču, namestnika s I. volišča je pa prestavil za predstavnika na II. voli- šču. Onim, ki so kandidatno listo se- stavili, pa to ni prav in so se prito- žili tudi pri deželni vladi in radovedni smo, kaj se zgodi z okrajnim glav- arjem, ki si dovoljuje take volilne «šale». Kaj pa okrajnega glavarja briga kandidatska lista, ako je pravilno sestavljena? In tudi ako ne bi bila pravilno sestavljena, nima okrajni gla- var vendar nobene pravice popravlja- ti jo.

Največja zaloga klavirjev in pianinov v Ljubljani.

Tvrška J. Doleno, Ljubljana, Hilšer-jeva ulica 5, priporoča v nakup najboljše instrumente prvovrstnih tovarov po so- lidnih in zmernih cenah.

**POLNOGUMIJASTI
OBROČI ZA TOVORNE
AVTOMOBILE
PNEVMATIKA ZA KO-
LESA IN AVTOMOBILE
KOLESA
AVTOMOBILI
NAJCENEJE**

**JOSIP GOREC
LJUBLJANA
GOSFOSVETSKA C. 14**

Obleke po najnovejši modi! 3-2 Kostume, pomladne plašče.

Modni salon Srečko Potočnik
Ljubljana, Selenburgova ulica 6, I. nadstr.

Lastna zaloga blaga.
Izvršbe v osmih dneh.

Delo za obleke K 600.—
Delo za kostume K 650.—

„JADRAN“ d. z. o. z. LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 9

priporoča:

kolonijalno in špecerijsko
blago, ter žitne pridelke.

Točna in solidna postrežba.

Vabilo na subskripcijo

novih delnic Strojnih tovarov in livaren, d. d., Ljubljana.

Dovoljujemo si Vam naznaniti, da je upravni svet sklenil na podstavi pooblastila občnega zbora pro-vesti zvišanje delniške glavnice od K 10,000.000.— na K 15,000.000.—,

z izdajo 12.500 novih delnic po K 400.— nom. v skupnem znesku K 5,000.000.—,

ta glavnica se bo porabila v prvi vrsti za zgradbo nove zvonarne in sploh za razširitev obrata.

Občnemu zboru se bo predlagala za leto 1920. 7% na dividenda, kar dokazuje primerno rentabiliteto kapitala, naloženega v podjetje.

Javna subskripcija se vrši ob teh pogojih:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podstavi treh starih po eno novo delnico po K 600.— tel quel, ki se morajo takoj pri podpisu polno vplačati.
2. Novi delničarji dobe delnice po K 850.— tel quel, ki se morajo takoj pri podpisu polno vplačati.
3. Nove delnice so deležne čistega dobička za leto 1921. ter opremljene s kuponom za leto 1921.
4. Subskripcija se vrši od 15. do 25. aprila 1921., in sicer:
 - a) pri Jadranski banki, in sicer pri podružnicah: v Ljubljani, Kranju, Celju, Mariboru, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Splitu;
 - b) pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in pri podružnicah v Ptujju in Brežicah;
 - c) pri Zadružni zvezi v Ljubljani;
 - d) pri Zadružnih zvonarnah v Ljubljani, župnišče Sv. Jakoba.
5. Zneski, vplačani za nedodeljene delnice, se povrnejo subskribentom takoj po izvršeni dodelitvi brez obresti.
6. Reparticijo delnic si pridržuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1921.

Strojne tovarne in livarne, d. d. v Ljubljani.

Vinko Majdlč s. r., predsednik.